

Інтелектуальна гра «Перлини України»

Мета: усвідомлення духовної єдності з українським народом та своєї національної ідентичності; розширення кола знань з історії України та рідного краю; стимулювання дитячої спостережливості, уваги, ініціативи, творчості; сприяння розвитку мовлення учнів, збагаченню їх словникового запасу; виховання в учнів патріотизму, ціннісного ставлення до Батьківщини.

Перебіг заходу

*Є на світі моя країна,
найчарівніша, як перлина.
В моїм серці вона єдина.
Це моя Україна.*

Слайд 1.

Учитель. Знову ранок першого вересневого дня наповнився мелодійними звуками шкільного дзвоника. Знову вулиці міст і сіл розквітли від дитячого щебету, юнацьких посмішок і чарівної хуртовини осінніх айстр. Ностальгічні погляди дорослих, душевний щем, смуток і радість – переплелися разом. Це наш край, наша держава зустрічають День знань — справжнє всенародне свято мудрості, доброти і людяності.

Дорогі друзі! Вітаю Вас із цим чудовим і хвилюючим святом. Це день, із якого починається дорога в майбутнє для кожного з нас. Навчання – це прихований скарб, це світ знань про людей та їх оточення. Учїться, щоб знати, діяти жити. Упевнена, що зерна науки дадуть добрі сходи і зростуть у ваших душах урожаєм мудрості та натхнення. Ростіть здоровими, досягайте високих результатів у навчанні та завжди будьте активними у громадському житті.

Учитель. Чарівна і неповторна палітра осені. Невимовні пахощі наповнюють прохолодне повітря. Горять яскравим полум'ям осінні квіти. Спокій і тиша наповнює все навколо. І лише зрідка дихне легкий вітерець і пограється опалим листячком та й знову кине на землю золото осені. А в бездонному небі — чиста просинь! І хочеться знятися у високе безмежне небо і летіти в невимовно чарівній синяві, летіти, летіти... Бо в тобі звучить неповторна музика любові до всього світу, звучить глибоко, на струнах серця і робить тебе ліриком, поетом...

Літо пролетіло однією яскравою миттю, залишивши у ваших серцях чарівні спогади про захоплюючі пригоди і поїздки, нові знайомства та зустрічі.

- Розкажіть, які нові місця відкрили для себе, з ким познайомились? Чим літо збагатило вас? (*Відповіді учнів*)

Слайд 2.

«Ефект присутності».

Чи любите ви море? Уявіть собі, що зараз ви знаходитесь на золотому березі моря. До вашого обличчя ніжно торкається легенький вітерець, пустотливо грається волоссям і шепоче на вушко компліменти. Ваші ніжки потопають у гарячому піску, а деякі неслухняні піщинки навіть намагаються зазирнути вам в очі. Ваша душа наповнюється радістю, сонцем, щастям. А за декілька метрів від вас переливається всіма кольорами райдуги безмежне море. Море... Воно ніколи не буває

одноманітним, нецікавим, бо щодня, навіть щохвилини різне. Таємниче, мінливе, неосяжне - воно хвилює душу, не залишає байдужим серце. Одного дня воно тихе й спокійне, наче велике дзеркало, іншого - холодне й прозоре. Сонячні промінчики, пронизуючи солону воду, сягають дна, лагідно торкаються золотавого піску та яскравих сяючих мушель, гладеньких камінців та зеленуватих водоростей, ловлять маленьких спритних рибок, що зграйками весело бавляться біля берега. Попросіть безмежне море стати для вас символом нових відкриттів, звершень, підкорення вершин. Ви відчуваєте, як ваше тіло наповнюється енергією моря, сонця, неба? Тепер вам все під силу! Подякуйте природі за те, що наситила вас життєдайною енергією. Ви чуєте, як весело бешкетують хвильки, граючись, переганяють одна одну: хто з них швидше домчить до берега. Придивіться до них: на своїх гребнях вони несуть щось дуже яскраве, прекрасне, від чого неможливо відвести очей. Ой, так це ж перлинки! Який незвичайний подарунок море зробило вам! Візьміть їх до рук (*учитель роздає учням перлинки*). Які вони на дотик? Шорсткі чи гладкі? Теплі чи холодні? Потримайте їх у долонях, відчуйте мелодію моря.

«Перлинка побажань». Хай ці перлинки допоможуть вам побачити у повсякденному несподіване, визначне, велике. Які побажання є у вас на сьогоднішній урок? Запишіть їх на своїх перлінках і передайте один одному ланцюжком зі словами: «Я хочу побажати тобі...».

Слайд 3. (*Звучить пісня Катерини Бужинської «Україна – це ми»*)

Слайд 4.

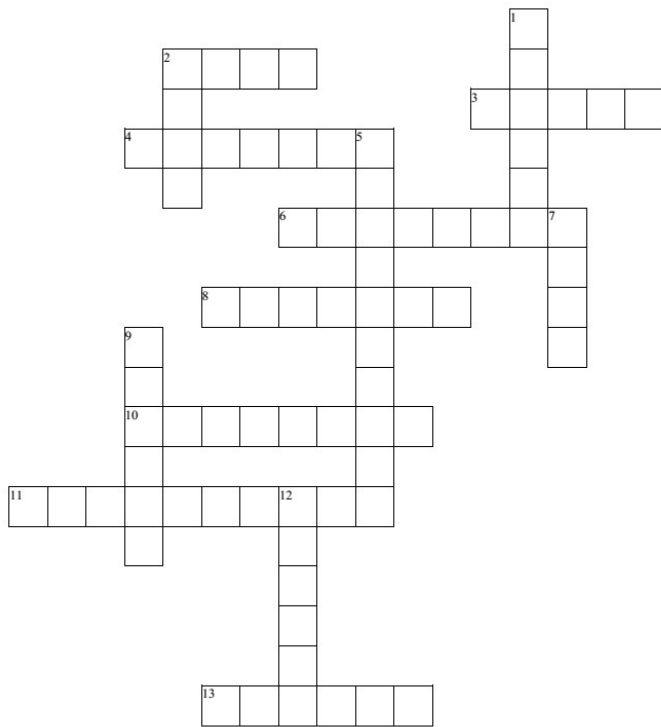
Учитель. Україна — моя батьківщина і я пишаюсь тим, що я українка. В Україні я народилася, зросла, звідси мій рід. Я люблю її мальовничі простори, лани, поля, ріки, ліси і гори... Щоб полюбити свою країну її треба пізнати, багато подорожуючи. Вам доводилось стояти на верхівці муру Хотинської фортеці на Дністрі? Її висота сягає сорока метрів, товщина стін п'яти. Це велична споруда, одна з пам'яток архітектури. Відчуваєш подих століть, торкаєшся не просто теплого каменю, а нашої історії. А ви підіймались на гору Говерлу в Карпатах? Це найвища точка України. Як приємно стояти, відчуваючи свист вітру у вухах, а перед очима скільки бачить око — величні гори. А в Сорочинцях були, де все як у Гоголя? Очі розбігаються від розмаїття товарів українського виробництва. Обов'язково везеш додому щось на згадку про край, де був. А петриківський розпис бачили? Він зберігся ще з сімнадцятого століття, розвивається в наш час і відомий в усьому світі.

Сьогодні я пропоную вам спробувати свої сили в інтелектуальній грі «Перлини України». (*Учні діляться на команди, кожна з яких обирає собі назву*)

Слайд 5.

1. Завдання. Кросворд «Моя Україна».

Україна – це мати, яку не вибирають, Україна – це доля, яка випадає раз на віку, Україна – це пісня, яка вічна на цій землі. Тому перше завдання для команд – довести, що ви справжні українці, за дві хвилини розгадавши кросворд.

По вертикалі

- 2. Урочиста пісня
- 3. Символ молодості і дів
- 4. Київський князь
- 6. Рослина, символ нев'ян
- 8. Сивол козацтва
- 10. Великий український і
- 11. Поет, автор гімну Укр
- 13. Символ держави

алі

- л України
- ажави
- р, автор гімну України
- зол україни
- имвол спільного шляху і доли
- дний символ України

Слайд 6.

Учитель. Зараз Україна – одна з найбільших держав Європи з площею 603,7тис. квадратних кілометрів і населенням 48 мільйонів чоловік. Вона межує з сімома країнами світу. Географічний центр Європи знаходиться на території України у Закарпатті.

Протягом багатьох століть поспіль Європа утримувала історичне лідерство. Звідси почалися великі географічні відкриття, тут зародився капіталізм, відбулася перша революція. Європа – це і територія, на якій відбулися події двох світових воєн, це і приклад об'єднання багатьох держав для спільного вирішення злободенних проблем, це і спільні гроші – євро, це і спільний дім для десятків різних націй та народів, взаємопроникнення культур. У Європі знаходиться 45 незалежних держав. Загальна площа Європи – понад 10 млн. кв. км., населення – більш як 700 млн. чол. Наступне завдання –

2. Інтерактивна вікторина «Дізнайся більше про Європу».

<https://learningapps.org/display?v=pfa0gt6v317>

За кожен правильну відповідь команди отримують по одному балу. Час виконання – дві хвилини.

Слайд 7.

Учитель. В усі часи творіння рук людських бентежили погляд і уяву. Звичайно, не кожен витвір викликає всебічне захоплення. Та все ж, є у світі унікальні споруди, біля яких затамовують подих усі без виключення. Ми, безперечно, багато про них знаємо, але погодьтеся, кожного разу, неначе вперше споглядаємо з суто дитячим

задоволенням ці дива, створені уявою й стараннями людей і увіковічені для нащадків. Тож давайте ще раз поринемо у світ Великого і Чарівного...

- Назвіть сім чудес світу (*Піраміда Хеопса, сади Семіраміди, статуя Зевса, храм Артеміди, Колос Родоський, Александрійський маяк, Мавзолей в Галікарнасі*)

Україна уміло з'єднала в собі і прекрасну культурну спадщину, і прекрасні, створені природою багатства, які ще не раз тішитимуть око мандрівника, що потрапив в цей гостинний край. Сім чудес України - сім історико-культурних пам'яток України, визначених всеукраїнським однойменним конкурсом. Список складено за версією оргкомітету всеукраїнської акції «Сім чудес України» 21 серпня 2007 року. Чудеса України були визначені за результатами інтернет-голосування (76889 голосів) і опитування 100 експертів: учених, істориків, культурологів і фахівців у галузі туризму.

3. Завдання «Перлини України». Шановні гравці, ваше завдання: опрацювавши надану інформацію про одне із чудес України, створити колаж «Перлини України» і презентувати свою роботу. Час на виконання – 10 хвилин. Дізнатися про тему колажу можна, розгадавши ребус.

1 група – заповідник «Кам'янець»

(фортеця)

2 група – Києво-Печерська лавра -

(монастир)

3 група – парк «Софіївка» -

(парк Софіївка)

4 група – Софія Київська -

(собор)

5 група – Херсонес Таврійський -

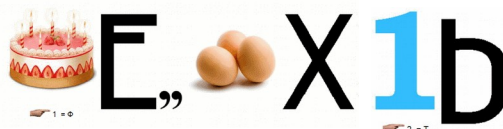
(Херсонес)

6 група - острів Хортиця -

(острів Хортиця)

7 група – Хотинська фортеця -

(фортеця Хотин)

Слайд 8.

Інформаційний лист № 1. Заповідник «Кам'янець».

Кам'янець-Подільський – місто, що зберегло дух середніх віків. Тут Ви побачите одну з найбільших оборонних споруд України, фортецю, що займає провідне місце у світовій історії оборонного зодчества. Літопис приписує будівництво кам'яної фортеці литовським князям Корятовичам, які правили князівством у 60-90-х рр. XIV ст. Високий скелястий берег р. Смотрич, живописний краєвид, величезні вежі з таємничими латинськими надписами...

Старе місто функціонує як унікальний містобудівний комплекс площею 121 га, відокремлений від решти районів міста глибоким каньоном р. Смотрич. Архітектура Старого міста - заповідника зберегла зразки культур різних народів (українців, поляків, вірмен, турків і росіян) та релігій (православної, католицької, іудейської, мусульманської).

Однією з унікальних інженерних споруд заповідника є Замковий міст, що з'єднує місто та Замковий комплекс. Він викликав немало суперечок щодо свого походження. За однією з гіпотез, міст було зведено римлянами у II столітті під час походу Траянового війська на Дакію. До нашого часу збереглася система потерн (ходів) і казематів. Денна вежа призначена для спостерігачів. Уявіть, можна піднятися на неї кожному і насолодитися оспіваним українським краєвидом!

Невід'ємною частиною Старого міста, його перлиною, є Стара фортеця, яка стала візитною карткою Кам'янця-Подільського, його символом. Історія заснування фортеці починається в XII столітті. Немов продовження кам'яних скель височать башти фортеці. Одинадцять башт входять до складу фортеці, кожна має свою назву і свою історію. Так, наприклад, найвища башта названа Папською тому, що була збудована на кошти, виділені папою римським Юлієм II. Ще її називають Кармелюковою, бо в ній тричі був ув'язнений Устим Кармелюк. У Чорній (кутовій) башті знаходиться криниця глибиною 40 м і в діаметрі 5 м видовбана в скалі. Досі в її стінах збереглося величезне дерев'яне колесо з пристроєм для підняття води на поверхню.

Слайд 9.

Інформаційний лист № 2. Києво-Печерська лавра.

Протягом багатьох століть височить на дніпровських схилах дивовижний архітектурний ансамбль однієї з найвизначніших святинь православного світу - Свято-Успенської Києво-Печерської лаври. Це одна з найбільших православних святинь України, визначна пам'ятка історії та архітектури, а також діючий монастир Української православної церкви Московського патріархату зі статусом лаври.

Монастир заснований у 1051 році за князя Ярослава Володимировича монахом Антонієм, як печерний монастир. Вважається одним з перших монастирів на Русі, що поклав початок руському чернецтву. Співзасновником монастиря вважається один з перших учнів Антонія - Феодосій.

В XI столітті монастир став центром розповсюдження і затвердження християнства в Київській Русі. У XII столітті монастир отримав статус «лаври» — головного великого монастиря. У XVIII столітті Києво-Печерська лавра стала найбільшим церковним феодалом в Україні: їй належали три міста, сім містечок, біля двохсот сіл і хуторів, більше сімдесяти тисяч кріпаків, дві паперові фабрики, одинадцять

цеглових і шість скляних заводів, більше ста шістдесяті винокурень і вітряків, біля двохсот шинків, два кінних заводи.

Києво-Печерська лавра зіграла важливу роль у розвитку давньоруської культури, була центром літописання. Тут перекладалися на церковно-слов'янську мову і переписувалися твори іноземних авторів. У лаврі працювали відомі літописці Нестор (автор «Повісті минулих літ»), Нікон, Сільвестр. У XIII столітті було складено «Києво-Печерський патерик» - важливе джерело історії Києва.

Ансамбль Києво-Печерської лаври - це своєрідний музей форм і стилів, у якому репрезентовано кращі зразки національної архітектури. Кожна споруда має своє обличчя, свій художній образ. Внаслідок праці талановитих архітекторів та будівельників виник один з найвидатніших монастирських комплексів - Києво-Печерська лавра. Більше ніж 950 років її історія нерозривно пов'язана з історією, життям і культурою українського народу.

Слайд 10.

Інформаційний лист № 3. Національний дендрологічний парк «Софіївка».

Цю мальовничу місцевість називають казковою країною - настільки тут все незвичайно, поетично і прекрасно. Тут Ви знайдете Англійський парк, де зібрані багата колекція рослин з усього світу, каскади озер і водоспадів. Ви будете зачаровані дивовижними пейзажами, численними фонтанами, штучними гротами та вишуканими скульптурами античних богів і богинь.

Дендропарк Софіївка знаходиться в затишному містечку Умань, це один з найкрасивіших парків Європи, закладений ведучими архітекторами Західної Європи для багатого польського магната графа Потоцького і його дружини Софії. Пізніше парк був перебудований за бажанням нових власників - російської королівської родини. Софіївський державний дендрологічний заповідник займає площу понад 150 гектарів.

На які тільки божевілья йшли чоловіки, щоб здивувати своїх коханих: починали війни і складали сонети, будували повітряні замки і цілком реальні розкішні парки. Саме так двісті років тому зізнався в коханні своїй дружині Софії граф Станіслав Фелікс Потоцький. Граф був щедрий - на будівництво парку він виділив 15 мільйонів польських злотих. 800 кріпаків створювали озера, підземні річки, гранітні гроти. Потоцький готовий був кинути до ніг коханої весь світ.

Все в парку нагадує Грецію - батьківщину обраниці графа: статуї давньогрецьких богів, Критський лабіринт, і підземна річка, ведуча в похмурі царство Аїда. Софія часто каталася на човні по річці, причому рухалася тільки в зворотному напрямку: від смерті до життя. Вона взагалі дуже любила життя і та відповідала їй взаємністю. Поки смерть не забрала трьох її дітей. У пам'ять про них у парку з'явився найкрасивіший і сумний водоспад: Три сльози. І все-таки час, подібно талановитому скульпторові, відсік все зайве і доніс до нас лише прекрасну історію любові, закарбовану на століття в красі Софіївського парку.

Слайд 11.

Інформаційний лист № 4. Софійський собор.

Україна неймовірно багата на пам'ятки, які належать до прадавніх часів. Ці пам'ятки є свідками формування української нації. Наші обдаровані предки споруджували їх, щоб утілити народні мистецькі ідеали. Наприклад, у XI столітті за

ініціативою Ярослава Мудрого було споруджено головний храм Київської Русі — Софійський собор. Саме тут відбувалися урочистості, пов'язані з посадженням князів на Київський престол або з прийомами іноземних дипломатів. Прямокутну споруду Софії Київської за сивої давнини оточували два ряди відкритих галерей, а вінчали собор тринадцять куполів, суворий сірий колір яких чудово гармоніював із рожевими стінами.

У XIII столітті військо хана Батия зруйнувало Київ, і тільки свята Софія залишилася стояти над згарищем міста. За словами Павла Загребельного, Софія Київська стояла над попелом і руйновищем, ніби сама Богоматір підносила руки в молінні. Саме завдяки непорушності собору кияни усвідомили силу божого захисту й повірили в те, що Марія Оранта завжди триматиме над ними свої молитовно підняті руки.

Спочатку собор усередині був прикрашений дивовижною мозаїкою та неперевершеними фресками. У своїй більшості то були твори на сюжети Святого писання, але багато було й зображень полювань, свят, ігор. Саме своєю мозаїкою насамперед цінний собор. До сьогодні вона вражає яскравістю та свіжістю живих барв, довершеною композицією, тонкою технікою виконання.

Майже тисяча років минуло з часів спорудження Софії Київської, але й досі викликає захоплення духовна велич та сила натхнення стародавніх зодчих.

Слайд 12.

Інформаційний лист № 5. Херсонес Таврійський.

Херсонес Таврійський – унікальна історико-археологічна пам'ятка України, давньогрецьке місто-держава на південному заході Кримського півострова. Протягом двох тисяч років місто було помітним осередком античної і візантійської культури на кордоні з безкраїм варварським світом.

Слово "херсонес" перекладається з грецької як "півострів". Місто дійсно було розташоване на невеличкому півострові проміж двох бухт. Таври - войовниче плем'я, що заселяло сусідні гористі місцевості, - спричинили народження епітету "Таврійський", тобто, "розташований на території таврів". Це місто-держава мало довге життя - майже дві тисячі років - і його історія є частиною історії Древньої Греції, Древнього Риму та Візантії.

Херсонес виник наприкінці VI ст. до н.е. і проіснував до початку XV ст. н.е. Протягом двох тисячоліть, за часів розквіту стародавньої Греції, Риму та Візантії, Херсонес був значним центром культури на Кримському півострові. Херсонес відіграв також особливу роль у взаємовідносинах між Візантією та Київською Руссю, а також був провідним центром розповсюдження християнства на східнослов'янських землях.

Місто було огорожене могутніми оборонними стінами і розплановане за схемою, поширеною тоді в грецькому та римському світі. До наших днів збереглося багато давніх споруд. Серед них елліністичний театр, римська цитадель, середньовічні християнські храми, житлові квартали, вулиці, гончарні майстерні, рибозасолювальне обладнання, колодязі та ін.

Околиці міста були заселені різноманітними племенами, мирними та ворожими, а в середні віки, коли Херсонес набуває статусу християнської столиці півострова, навколо нього з'являється безліч монастирів та скитів, а також знамениті печерні

міста. В кінці XIV століття навала кочівників поклала кінець існуванню міста, а його руїни поховала земля.

Комплекс пам'яток, що входить до складу заповідника "Херсонес Таврійський", має не тільки національне значення, а і міжнародне.

Цікаві факти:

- У Херсонесі були у засланні політичні супротивники константинопольських володарів: колишній імператор Юстиніан II, його суперник Вардан Філіппік, папа римський Мартін, брати Лева Льва IV Хазаріна, самозваний син Романа IV.
- Херсонес відвідала грецька королева Ольга, герцог Спартський Костянтин, принц грецький Георгій, російський імператор Олександр III, а також останній російський імператор Микола II з родиною.
- Колокол Херсонеса було знято в епізоді фільму "Пригоди Буратіно".

Слайд 13.

Інформаційний лист № 6. Хотинська фортеця.

Хотинська фортеця – свідок численних війн та баталій. Ця середньовічна красуня може багато розповісти тому, хто побажає вислухати її... Не випадково скелястий мис над Дністром наші предки називали «Хотінь». Назва міста походить від дієслова «хотіти», оскільки мис був бажаним та надійним місцем для давніх поселенців. Завдяки міцній твердині та вигідному розташуванню Хотин став центром розвитку ремесел і торгівлі, які, своєю чергою, сприяли розквіту його культури та економіки. Місто було важливим пунктом у європейсько-азійській торгівлі.

Розташований на основних транспортних магістралях, Хотин завжди привертав увагу завойовників. З метою захисту від них була споруджена фортеця, яка пережила століття і бачила під своїми мурами полчища воїнів Османської імперії, повстанців Мухи, народних месників Дитинки, вояків Дмитра Вишневецького (Байди), Петра Дорошенка. Під час Визвольної війни українського народу проти польської шляхти у Хотин двічі вступали війська Богдана Хмельницького. Відома Хотинська фортеця і подіями Хотинської війни, яка проходила під стінами фортеці у вересні – на початку жовтня 1621 р. Ця війна прославила запорозьких козаків та їхнього гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного і стала переломним моментом в історії Османської імперії. Перемога під Хотином врятувала Західну Європу від вторгнення яничар, справила сильне враження на всі народи і набула відголосу у світовій літературі.

Упродовж XVII ст. Хотин переходив з рук до рук, ним володіли і польські королі, і турецькі феодала, не раз місто визволяли запорозькі козаки. У 1826 р. місту Хотину був наданий герб: в золотому полі срібна фортеця з трьома баштами; на двох крайніх вміщено по бунчуку, а на середній – півмісяць на держаку; над ним хрест-навхрест – дві шаблі лезами вниз, над ними – срібний хрест на ознаку взяття Турецької фортеці.

Слайд 14.

Інформаційний лист № 7. Острів Хортиця.

Острів Хортиця – це найбільший острів з усіх існуючих на Дніпрі. Хортиця – є гордістю та найголовнішою пам'яткою міста Запоріжжя в Україні. Унаслідок

вигідного місце розташування цей острів ще в XVI столітті став притулком українських козаків внаслідок чого там і утворилася Запорізька січ. Свого часу, острів Хортиця зіграв важливу роль у звільненні українських земель від польських окупантів. На півночі острова розміщений музей історії Запорізького козацтва, в якому зібрано безліч цікавих експонатів пов'язаних з тими часом. Національний заповідник Хортиця - це не просто найбільший острів на Дніпрі, але й унікальний природний та історичний комплекс. Унікальність цього місця широко визнана, в 2007 році Хортиця була названа одним із "Семи див України". Природа острова вражає своєю красою. На порівняно невеликій його площі (довжина Хортиці становить 12 км, а ширина - в середньому 2,5 км) є свої степи, луки, дубові та хвойні ліси.

Ця територія споконвіку була відома людині. Перші мешканці з'явилися на острові вже в епоху палеоліту і мезоліту, а перші досліджені поселення належать до епохи бронзи (III-II тис. до н. е.), від яких залишилися численні поховання, городища та культові споруди. Збереглися на острові декілька стародавніх святилищ у вигляді кам'яних закладок, що датуються II тисячоліттям до нашої ери. З VII по III століття до н.е. на острові жили скіфи. Збереглося тут унікальне святилище у вигляді круглої кам'яної закладки в сосновому лісі недалеко від Чорної скелі, що датується V-IV ст. до нашої ери. Нерозривно пов'язана історія Хортиці з Київською Руссю. За однією з версій, саме тут у 972 році загинув в бою з печенігами князь Святослав. Підтвердженням цьому можуть служити знайдені на острові при будівництві Дніпрогес давньоруські мечі X століття. Але найяскравіші події в історії Хортиці пов'язані, безумовно, із запорізькими козаками, адже саме тут знаходилося славетне козацьке укріплення - Запорізька Січ. Перші укріплення з'явилися тут ще в 1556 році. З цього часу протягом кількох століть Хортиця залишалася одним з головних центрів українських козаків. Дивно, але деякі з укріплень збереглися до наших днів і приваблюють щороку сотні тисяч туристів.

Учитель. Дякую, любі мої, за прекрасні презентації семи чудес України. Ми з вами живемо у прекрасному місті Суми, у якому дивовижно переплітаються сива й слава давнина і запал молодості, новобудови й шедеври архітектури минулих століть. Його відвідував Петро І, український філософ і поет Г. Сковорода, Т.Г. Шевченко, Леся Українка, А. Чехов, О. Купрін, П. Чайковський, С. Рахманінов, декабрист С. Волконський. Найбільше місто яскраво виглядає у весняному цвітінні каштанів, лип, яблунь, сповнене ароматом квітучого бузку і зеленого вбрання. Яскраве сонце заливає свіжі асфальти вулиць і молоду траву, віддзеркалюється у вимитих відчинених шибках будинків. А яке воно загадково-дивне взимку! Цієї пори найошатніше увечері, коли на білій ковдрі снігу велично сплять дерева, вгамовуються і затихають будинки. Золотом вкриває наше місто, осінь. Мені здається, вона у нас особлива, може, це тому, що на вулицях багато дерев, особливо кленів, і коли вони скидають своє листя нам під ноги, вся земля стає золотою. Літо розмальовує його вулиці різнобарв'ям. Місто наше, рідне і гарне, єдине і незрівнянне! Ти викохало нас на своїх долонях, збагатило своєю красою, подарувало багато позитивних емоцій.

Слайд 15.

4. Завдання. «Любіть Суми так, як люблю їх я».

Кожна команда отримує картинку-пазли, зібравши які, потрібно назвати, що зображено на картинці і де розташована ця споруда.

Слайд 16.

5. Завдання. «Дива рідного міста».

Склавши кроссенс, розповісти про сім чудес міста Суми.

Учитель. Україна – рідний край, золота, чарівна сторона. Скільки ніжних, ласкавих слів придумали люди, щоб висловити свою гарячу любов до рідного краю, де народились і живуть. Зробімо це і ми.

Слайд 17.

6. Завдання. «Як тебе не любити ...»

Скласти сенкан про Україну.

7. Завдання «Побажання для України».

Кожен учень отримує маківку, квітку волошки, на яких пише побажання для своєї батьківщини. Потім по черзі озвучують їх і прикріплюють квіти до зображення карти України, що знаходиться на дошці.

Учитель. Україна – наш спільний дім. Тож маємо дбати усі, щоб були в ній добробут і лад, мир і злагода, вічна краса. Усі ми повинні усвідомити: своє, рідне – не тільки хата й подвір'я, а й вулиця, село чи місто, де ти живеш, ліс і річка, степ і море, і вся розмаїта наша країна.

Серце моє- це Україна
Душу свою віддаю я тобі
Прославляти тебе я буду знову і знов
Нехай заздрять мені вороги

Ти тепер на коліна не станеш,
Бо ти маєш найкращих синів.
Зацвіте незабаром калина,
Бо найкращий той цвіт на землі.
Буду Бога просити про найкращі ще дні,
Бо найкраща країна ти є на землі

Слайд 18. (Звучить пісня «Україно, молюся за тебе!»)

Слайд 19. Дякую за увагу!

Презентацію до уроку можна переглянути за посиланням:

<https://prezi.com/hg7plenxhyqi/presentation/>

Використані джерела:

1. Інтерактивна вікторина «Дізнайся більше про Європу». Режим доступу <https://learningapps.org/display?v=pfa0gt6v317>
2. Сім чудес України / авт.-упоряд. О. О. Галганова ; наук. ред. В. О. Кононенко ; М-во культури України, Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України». – К., 2011. – 108 с
3. Пісня «Україна – це ми» у виконанні Катерини Бужинської. Режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=nsRstphg3X8>
4. Пісня «Молитва за Україну». Режим доступу <https://www.youtube.com/watch?v=fWHex5CDRFE>
5. Інтернет-джерела.